Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2025)0326

ES un Saūda Arābijas attiecības

Eiropas Parlamenta 2025. gada 16. decembra rezolūcija par ES un Saūda Arābijas attiecībām (2025/2082(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 205. pantu,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Saūda Arābiju, jo īpaši 2018. gada 25. oktobra rezolūciju par žurnālista *Jamal Khashoggi* nogalināšanu Saūda Arābijas konsulātā Stambulā[1], 2021. gada 11. februāra rezolūciju par par humanitāro un politisko situāciju Jemenā[2] un 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par nāvessodu Saūda Arābijā, jo īpaši par *Mustafa Hashem al-Darwish* un *Abdullah al-Howaiti lietām*[3],

– ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 18. maija kopīgo paziņojumu par stratēģisku partnerību ar Persijas līča valstīm (JOIN(2022)0013) un Padomes 2022. gada 20. jūnija secinājumus par šo paziņojumu,

– ņemot vērā Padomes pilnvaras, lai atvērtu sarunas par atsevišķiem stratēģiskas partnerības nolīgumiem (SPN) ar Persijas līča arābu valstu Sadarbības padomes valstīm (Persijas līča sadarbības padome (GCC)) un attiecīgi Bahreinas Karalisti, Kuveitas Valsti, Omānas Sultanātu, Kataras Valsti, Saūda Arābijas Karalisti un Apvienotajiem Arābu Emirātiem,

– ņemot vērā ES un GCC Sadarbības padomes 2024. gada 16. oktobra samita kopīgo paziņojumu,

– ņemot vērā GCC un ES Apvienotās padomes un ministru 29. sanāksmes 2025. gada 6. oktobra kopīgo paziņojumu,

---

1 OV C 345, 16.10.2020., 67. lpp.
2 OV C 465, 17.11.2021., 126. lpp.
3 OV C 99, 1.3.2022., 185. lpp.

– ņemot vērā ieteikumu Padomes lēmumam par jaunām sarunu norādēm par reģionālu brīvās tirdzniecības nolīgumu un divpusējiem brīvās tirdzniecības nolīgumiem ar Persijas līča arābu valstu Sadarbības padomes valstīm un attiecīgi Bahreinas Karalisti, Kuveitas Valsti, Omānas Sultanātu, Kataras Valsti, Saūda Arābijas Karalisti un Apvienotajiem Arābu Emirātiem (COM(2025)0194),

– ņemot vērā vienošanos par sadarbību starp Eiropas Ārējās darbības dienestu un Saūda Arābijas Karalistes Ārlietu ministriju, kas parakstīta 2021. gada 3. oktobrī,

– ņemot vērā ceturto ES un Saūda Arābijas Karalistes cilvēktiesību dialogu, kas notika 2024. gada 20. decembrī Rijādā,

– ņemot vērā 2020. gada decembrī pieņemto ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu,

– ņemot vērā pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, kas pieņemtas 2004. gadā un pārskatītas 2008. gadā,

– ņemot vērā ANO Ģeogrāfisko nosaukumu ekspertu grupas 2025. gada 8. aprīļa ziņojumu par Saūda Arābijas Karalisti (2025/169/CRP.169),

– ņemot vērā ANO 1979. gada 18. decembra Konvencija par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu,

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0230/2025),

A. tā kā Saūda Arābija ir svarīga ES divpusējā un reģionālā partnere; tā kā ir svarīgi padziļināt šo sadarbību virzībā uz stratēģisku partnerību, kuras mērķis ir stiprināt divpusējās attiecības un veicināt sadarbību dažādās nozarēs, tostarp aizsardzības, kultūras un inovācijas jomā, bet galvenokārt enerģētikas jomā;

B. tā kā Saūda Arābija ir 17. lielākā ES tirdzniecības partnere pasaulē un ES ir Saūda Arābijas lielākais ārvalstu investors;

C. tā kā pēdējo desmit gadu laikā Saūda Arābija un Ķīna ir padziļinājušas savas saites Saūda Arābijas projekta “Vision 2030” ietvaros un Saūda Arābija ir kļuvusi par lielāko Ķīnas iniciatīvas “Viena josla, viens ceļš” investīciju saņēmēju, kas ietver arī investīcijas stratēģiskajā infrastruktūrā, piemēram, ostās un digitālajos tīklos; tā kā Ķīna kopš 2019. gada ir galvenā Saūda Arābijas jēlnaftas pircēja; tā kā Saūda Arābija un Ķīna 2016. gadā pastiprināja sadarbību ārpolitikas, drošības, enerģētikas, tirdzniecības un tehnoloģiju jomā, izveidojot augsta līmeņa apvienoto komiteju (HLJC), kā arī apakškomitejas;

D. tā kā Saūda Arābija stiprina attiecības ar Indiju, jo īpaši izmantojot Indijas, Tuvo Austrumu un Eiropas ekonomiskā koridora (IMEC) projektu, kura mērķis ir uzlabot Āzijas un Eiropas savienotību caur Arābijas pussalu;

E. tā kā Saūda Arābija turpināt nostiprināt savu reģionālā uzticamā starpnieka un svarīga starptautiskā dalībnieka lomu un ir būtiski, lai tā to darītu, pilnībā ievērojot un veicinot cilvēktiesības un starptautiskās tiesības;

F. tā kā Starptautiskajā Tiesā tiek izskatīta 2023. gada 29. decembrī iesniegta lieta par to, vai Gazas joslā tiek ievērota Konvencija par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to (*Dienvidāfrika pret Izraēlu*),

G. tā kā Saūda Arābija uzlabo dialogu un sadarbību ar ES cilvēktiesību jomā,

H. tā kā cilvēktiesību un starptautisko tiesību ievērošanas veicināšana ārpolitikā, tostarp tirdzniecībā, ir Eiropas Savienības pienākums, kas noteikts Līgumā, proti, Līguma par Eiropas Savienību 3. un 21. pantā;

I. tā kā ANO Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komiteja savos 2024. gada konstatējumos par Saūda Arābiju ir paudusi bažas par iesakņojušos diskriminējošu praksi, sieviešu aktīvistu vajāšanu un represīvo pasākumu plašo ietekmi, tostarp nāvessoda piemērošanu;

J. tā kā nākamajam ES un GCC samitam, kas paredzēts 2026. gadā Rijādā, būs izšķiroša nozīme, lai vēl vairāk paplašinātu ES un Saūda Arābijas attiecības un uzlabotu sadarbību abpusēji svarīgos interešu jautājumos,

ES un Saūda Arābijas divpusējās attiecības

1. uzsver pozitīvo abu vadošo plašākā Vidusjūras reģiona dalībnieku, proti, ES un Persijas līča sadarbības padomes (GCC), iesaisti ES un GCC samitā; apstiprina, ka ES mērķis ir stiprināt divpusējās saites ar katru GCC partneri, izmantojot SPN, kas novērstu pašreizējo juridiski saistoša satvara trūkumu divpusējām attiecībām starp ES un Saūda Arābiju, atraisot padziļinātu un plašāku sadarbības potenciālu tādās jomās kā ārējā un drošības politika, tieslietas un tiesībaizsardzība, tirdzniecība un investīcijas, enerģētika un klimats, digitālā pārkārtošanās, vide, pētniecība un inovācija, mākslīgais intelekts, savienotība, digitālā pārvaldība, izglītība, kultūra, pētniecība, jaunatne un cilvēku savstarpējie kontakti un nodrošinātu, ka GCC valstis veic reformas cilvēktiesību un darba ņēmēju tiesību jomā;

2. atzinīgi vērtē Saūda Arābijas un ES augsto saskaņotības un sadarbības līmeni ārpolitikas un drošības politikas jomā;

3. uzsver turpmākas ES un Saūda Arābijas ekonomiskās sadarbības potenciālu ilgtspējīgas enerģijas, kritiski svarīgu izejvielu, informācijas tehnoloģiju un uzņēmējdarbības jomā, norādot, ka ekonomiskā sadarbība starp ES un Saūda Arābiju ir divpusējo attiecību stūrakmens; aicina pastiprināt ES un Saūda Arābijas sadarbību šajās jomās; atbalsta to, ka Saūda Arābija ievēro ES tiesību aktus par pienācīgu rūpību, iesaistoties ekonomiskos vai darījumdarbības darījumos, kuros iesaistīti uzņēmumi, kas pieder Saūda Arābijas Publisko investīciju fondam vai ir ar to saistīti;

4. uzsver, ka padziļinātai ES un Saūda Arābijas sadarbībai enerģētikas un tirdzniecības jomā būtu jāuzlabo ES stratēģiskā autonomija, jo īslaicīgi tiktu diversificēti uzticami piegādes avoti; uzsver, ka, lai gan Saūda Arābija joprojām ir nozīmīga pasaules mēroga dalībniece fosilās enerģijas tirgos, tā ir arī sākusi vērienīgu diversifikācijas un ilgtspējas nodrošināšanas procesu, veicot investīcijas atjaunīgajā enerģijā, jo īpaši liela mēroga saules un ūdeņraža projektos; norāda, ka Saūda Arābija tagad ir viena no desmit pasaules lielākajiem enerģijas uzglabāšanas tirgiem, kas vēl turpina stiprināt vadošo lomu atjaunīgās enerģijas jomā; uzsver, ka Saūda Arābijas plašā saules enerģijas potenciāla izmantošana kopā ar ES progresīvajām atjaunīgās enerģijas tehnoloģijām var dot iespēju īstenot kopīgas iniciatīvas zaļā ūdeņraža, ilgtspējīgu degvielu un nākamās paaudzes enerģijas infrastruktūras jomā;

5. atkārtoti apstiprina, ka ES ir apņēmusies atbalstīt Saūda Arābijas centienus panākt sociālekonomisko diversifikāciju un reformas, tostarp veicināt ilgtspējīgu attīstību;

6. atkārtoti apstiprina, ka ES joprojām ir apņēmības pilna veicināt drošu, savstarpēji izdevīgu bezvīzu ceļošanas režīmu ar piecām pārējām GCC valstīm, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret tām, un to varētu apsvērt saistībā ar jauno ES vīzu stratēģiju; norāda uz Saūda Arābijas tūristu būtisko ekonomisko nozīmi ES dalībvalstīm, jo īpaši tādām svarīgām nozarēm kā viesmīlība, mazumtirdzniecība un kultūras nozares; uzsver, ka Saūda Arābijas pilsoņi nerada neatbilstīgas migrācijas spiedienu[4], un tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis aplūkot iespēju noteikt Šengenas vīzu režīma atcelšanu, kad tas notiks kaskādes veidā, lai veicinātu tūrismu, uzlabotu cilvēku savstarpējos kontaktus un vēl vairāk stiprinātu ekonomiskās un kultūras saiknes starp ES un Saūda Arābiju;

7. aicina ES vēl vairāk veicināt regulatīvo sadarbību, kas palīdzēs Saūda Arābijai izstrādāt noteikumus un procedūras sekmīgai

---

[4] Komisijas Īstenošanas lēmums (2024. gada 22. aprīlis), ar ko paredz pielāgotus noteikumus par vairākkārtējas ieceļošanas vīzu izsniegšanu Saūda Arābijā dzīvojošiem Saūda Arābijas valstspiederīgajiem, kuri iesniedz īstermiņa vīzu pieteikumus Saūda Arābijā, un ar ko atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu C(2022)8007 (C(2024)2689).

enerģijas diversifikācijai un sociāli ekonomiskajai reformai; mudina veidot ciešākas partnerības starp ES un Saūda Arābijas izglītības un pētniecības struktūrām, tostarp izmantojot tādas programmas kā *Erasmus Mundus* un "Apvārsnis Eiropa"; uzsver, ka ir svarīgi radīt nepieciešamos apstākļus studentu mobilitātes palielināšanai; uzsver, ka jauniešu apmaiņas iespēju uzlabošana būtiski palīdzēs stiprināt attiecības starp ES, Saūda Arābiju un Persijas līča reģionu kopumā;

Saūda Arābijas ārpolitikas prioritātes un ES iespējas

8. uzsver, ka aug Saūda Arābijas kā diplomātiskā dalībnieka nozīme un tās nozīmīgo devumu reģionālajai un globālajai stabilitātei, jo īpaši saistībā ar Izraēlas militārajām operācijām Gazā, kā arī saistībā ar nesenajiem notikumiem Sīrijā, Libānā, Jemenā, Sarkanajā jūrā un Sudānā;

9. aicina stiprināt ārējo un drošības sadarbību, ņemot vērā reģionālo eskalāciju; uzsver, ka gan kopīgajā paziņojumā par stratēģisko partnerību ar Persijas līča valstīm, gan gaidāmajā SPN ir pausts aicinājums stiprināt sadarbību politikas un drošības jomā; uzsver, ka šādas sadarbības pamatā jābūt kopīgai apņēmībai ievērot starptautiskās tiesības, tostarp cilvēktiesības, starptautiskās humanitārās tiesības un ANO Statūtus; pauž atbalstu Padomes 2025. gada jūlija lēmumam, ar ko Eiropas Komisiju un Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos pilnvaro sākt sarunas par stratēģiskas partnerības izveidi ar Saūda Arābijas Karalisti; atzīst, ka šī iniciatīva ir nozīmīga iespēja veicināt ES stratēģiskās intereses, stiprināt reģionālo stabilitāti un uzlabot sadarbību enerģētikas un drošības jomā; aicina abas puses aktīvi iesaistīties visā sarunu procesā, lai nodrošinātu tā ātru un savlaicīgu noslēgšanu; uzsver, ka ciešākai ES sadarbībai ar Saūda Arābiju būtu arī jāpalīdz stiprināt kopīgās apņemšanās par mieru un stabilitāti un aizsargāt uz noteikumiem balstīto daudzpusējo sistēmu;

10. uzsver Saūda Arābijas svarīgo diplomātisko lomu, jo īpaši atbalstu saspīlējuma mazināšanai Jemenā, jūras drošības stiprināšanā Sarkanajā jūrā, sarunu par Ukrainu uzņemšanā un dialoga veicināšanā par Sudānu, tādējādi konstruktīvi veicinot reģionālo un starptautisko stabilitāti;

11. aicina Saūda Arābiju turpināt ES un Saūda Arābijas sadarbību terorisma apkarošanā un radikalizācijas novēršanā, kas jāveic saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem; uzsver, cik svarīga ir vērienīga ES un Saūda Arābijas saskaņošanās šajās jomās;

12. atzīst Saūda Arābijas centienus veicināt saspīlējuma mazināšanu saistībā ar Izraēlas militārajām operācijām Gazā; atgādina par savu nostāju, kas pausta 2025. gada 11. septembra rezolūcijā par Gazu lūzuma punktā: ES rīcību cīņai pret badu un steidzamo nepieciešamību atbrīvot ķīlniekus un virzīties uz divu valstu

risinājumu[5] un atzinīgi vērtē 2025. gada 29. jūlija Ņujorkas Deklarāciju par Palestīnas jautājuma miermīlīgu noregulējumu un divu valstu risinājuma īstenošanu, ko 2025. gada 12. septembrī atbalstīja ANO Ģenerālā asambleja;

13. atzīst Izraēlas un atsevišķu arābu valstu centienus normalizēt diplomātiskās attiecības ar Izraēlu saskaņā ar 2020. gada Ābrama vienošanos; aicina ES atbalstīt iniciatīvas, kuru mērķis ir veidot plašu reģionālo un starptautisko atbalstu labākai arābu valstu un Izraēlas attiecību nākotnei, kas atbilst ES satvaram akceptēt divu valstu risinājumu, lai veicinātu stabilitāti reģionā;

14. atzinīgi vērtē Saūda Arābijas būtisko diplomātisko un finansiālo iesaisti Sīrijā, tostarp reģionālās konsultācijas, kā arī plašākus stabilizācijas un atjaunošanas centienus; aicina Saūda Arābiju un tās partnerus reģionā palīdzēt Sīrijas pārejas posma valdībai izveidot noturīgu un iekļaujošu politisko un drošības arhitektūru; uzsver, ka ir svarīgi saglabāt Sīrijas suverenitāti un teritoriālo integritāti, kā arī Sīrijas minoritāšu līdzdalību un aizsardzību; aicina pastiprināt sadarbību starp ES un Saūda Arābiju, lai nodrošinātu mierīgu un iekļaujošu pāreju Sīrijā un aizsargātu kristiešus un visas kopienas Sīrijā, garantējot viņu drošību, reliģijas brīvību, kā arī viņu kultūras mantojuma aizsardzību;

15. atkārtoti apstiprina ES atbalstu Libānas politiskajai un sociālekonomiskajai atjaunošanai un uzsver, cik svarīga ir ES un Saūda Arābijas sadarbība, īstenojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju Nr. 1701 (2006), atbalstot Libānas bruņotos spēkus; atzinīgi vērtē Libānas valdības centienus un aicina atbruņot *Hezbollah*; atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi, lai visas reģiona valstis ievērotu Libānas suverenitāti un teritoriālo integritāti, vienlaikus aicinot visas puses aizsargāt ANO Pagaidu spēku Libānā (UNIFIL) miera uzturētājus;

16. atzīst Saūda Arābijas konstruktīvo lomu pašreizējā reģionālajā saspīlējuma laikā, pieaugošo Saūda Arābijas un AAE sadarbību un pakāpenisko diplomātisko attiecību normalizāciju ar Irānu; uzsver ES un Saūda Arābijas saskaņotību pastarpināto spēku ierobežošanā un Irānas kodolprogrammas turpmākas izstrādes apturēšanā;

17. uzsver ES un Saūda Arābijas kopīgo prioritāti panākt ilgstošu mieru Jemenā un atzinīgi vērtē Saūda Arābijas pastāvīgo apņemšanos panākt iekļaujošu politisku risinājumu Jemenā; aicina Saūda Arābiju atbalstīt neatkarīgu starptautisku izmeklēšanas mehānismu par starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem Jemenā laikā no 2015. līdz 2022. gadam; mudina palielināt ES un Saūda Arābijas humāno palīdzību Jemenai un abām pusēm kopā īstenot centienus vērsties pret uzbrukumiem palīdzības sniedzējiem;

---

5 Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0199.

18. atzinīgi vērtē ANO vadītās sarunas, kas 2025. gada janvārī notika Rijādā, lai izstrādātu ceļvedi iekļaujošam mieram Jemenā, un kurās tika panākts progress attiecībā uz hutiešu atbruņošanās termiņiem; norāda, ka tie joprojām ir atkarīgi no Saūda Arābijas ekonomiskās palīdzības;

19. uzsver ES nelokāmo apņemšanos nodrošināt jūras ceļu un starptautisko navigācijas tiesību aizsardzību Sarkanajā jūrā; uzsver Saūda Arābijas apņemšanos panākt jūras drošību un aicina veidot ciešāku politisko sadarbību un sadarbību izlūkošanas jomā ar ES jūras spēku operāciju ASPIDES un plašākā nozīmē ar ES dalībvalstīm;

20. atzinīgi vērtē Saūda Arābijas iesaistīšanos Ukrainas kara pamiera sarunu rīkošanā; mudina Saūda Arābiju ciešāk sadarboties ar partneriem, lai stiprinātu sankcijas pret Krievijas Federāciju, un veikt pasākumus, lai palīdzētu izbeigt Krievijas ēnu flotes darbību;

21. ņem vērā Saūda Arābijas apņemšanos veikt investīcijas Amerikas Savienotajās Valstīs 600 miljardu USD apmērā, tostarp aizsardzības nolīgumu un stratēģisko sadarbību jauno tehnoloģiju jomā;

22. atzīst Saūda Arābijas lomu daudzpusējās sadarbības veicināšanā, tostarp ar tās pieaugošo iesaisti Āfrikā, jo īpaši Sāhelā, un Āzijā; aicina ES un Saūda Arābiju ciešāk koordinēt sadarbību enerģētikas jomā, starpreģionu infrastruktūras attīstību, spēju veidošanu, cilvēkkapitāla attīstību, finanšu instrumentus un investīciju mehānismus visā Āfrikas kontinentā; uzsver, ka ir svarīgi Saūda Arābijas vadītos projektus integrēt ES satvaros, tostarp iniciatīvā *Global Gateway*;

23. norāda, ka Saūda Arābija ir oficiāli uzaicināta kļūt par BRICS valstu grupas locekli; norāda, ka Saūda Arābijas sadarbība ar BRICS valstīm atspoguļo tās tendenci veidot daudzveidīgas alianses; aicina ES konstruktīvi sadarboties ar Saūda Arābiju daudzpusējos forumos, lai aizsargātu savstarpējās tirdzniecības un ieguldījumu intereses;

24. norāda uz divpusējo attiecību stiprināšanu starp Saūda Arābiju un Turciju, jo īpaši drošības un aizsardzības jomā; aicina Saūda Arābiju izmantot šīs attiecības, lai pārliecinātu Turciju dot konstruktīvu ieguldījumu Tuvo Austrumu miera procesā, atzīstot “Hamās” par teroristu organizāciju un izbeidzot sniegt tai politisko, ekonomisko un loģistisko atbalstu;

25. atzinīgi vērtē Saūda Arābijas konsekvento nostāju, klasificējot Musulmaņu brālību kā teroristu organizāciju, un aicina ES un tās dalībvalstis sekot šim piemēram un atzīt Musulmaņu brālību par teroristu organizāciju;

Saūda Arābijas sociālekonomiskā pārveide un ES iespējas

26. atzinīgi vērtē Saūda Arābijas vērienīgos plānus redzējumam 2030. gadam, kuros izklāstīta jēgpilna sociālekonomiskā reforma, ar kuru modernizēt valsti un tās iestādes, kā arī dažādot ekonomiku;

27. aicina Saūda Arābiju pārveidot enerģētikas vidi un virzīties uz atjaunīgo enerģiju un zaļo ūdeņradi, īstenojot savu redzējumu 2030. gadam; aicina Saūda Arābiju ievērot savas saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu un saskaņā ar ANO ekspertu atzinumu; norāda, ka ES ir gatava sadarboties ar Saūda Arābijas partneriem projektos, kas veicina abu reģionu vides mērķu sasniegšanu; uzsver Saūda Arābijas Karalistes apņemšanos īstenot enerģētikas pārkārtošanu un atgādina par tās solījumu līdz 2060. gadam sasniegt neto nulles emisiju līmeni un līdz 2030. gadam panākt, ka 50 % no tās elektroenerģijas tiek ražota no atjaunīgiem energoresursiem; šajā sakarā atzinīgi vērtē Saūda Arābijas pamatprojektu līdz 2030. gadam katru gadu saražot četrus miljonus tonnu tīra ūdeņraža;

28. uzsver Saūda Arābijas pieaugošo lomu izrakteņu piegādes ķēdēs un tās centienus pieskaņoties starptautiskajai paraugpraksei; uzsver, ka ES un Saūda Arābijas sadarbības paplašināšanai šajā jomā būs izšķiroša nozīme, lai vēl vairāk konsolidētu ES riska mazināšanas stratēģiju un tās centienus dažādot izejvielu piegādi;

29. atzīst, ka Saūda Arābija ir panākusi progresu augstā jauniešu bezdarba līmeņa novēršanā, samazinot to no 35,01 % 2006. gadā līdz 16 % 2023. gadā; iesaka Saūda Arābijai arī turpmāk piešķirt prioritāti šim jautājumam;

30. atzinīgi vērtē Saūda Arābijas iestāžu pieeju, panākot lielāku iecietību un atsakoties no ierobežojošas reliģiskās politikas; norāda uz tiešo saikni starp iecietību un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un uzsver, ka atvērtība un iekļautība veicina inovācijām, investīcijām un sociālajam progresam labvēlīgus apstākļus; atzinīgi vērtē pozitīvās mācību programmas reformas, kas veiktas Saūda Arābijā, jo īpaši izņemot diskriminējošu reliģisko saturu, vienlaikus mudina panākt lielāku progresu šajā jomā; mudina Saūda Arābiju turpināt šīs reformas;

31. uzsver ievērojamo progresu, ko Saūda Arābija ir panākusi attiecībā uz sieviešu līdzdalība darba tirgū, kas palielinājusies līdz 36 %, un to, ka sievietēm ir piešķirtas tiesības vadīt transportlīdzekli un ceļot bez vīriešu pavadības; uzsver, ka sieviešu līdzdalība Saūda Arābijas darba tirgū kopš 2017. gada ir vairāk nekā divkāršojusies; norāda, ka Saūda Arābijas sievietēm tagad pieder 45 % MVU un 17 % no visiem uzņēmumiem; uzskata, ka šīs norises atspoguļo ietekmi, ko radījušas kopš 2018. gada ieviestās juridiskās reformas, tostarp transportlīdzekļa vadīšanas aizlieguma atcelšana[6], likuma par

---

6 Pasaules Ekonomikas forums, “Saudi women now legal allowed to drive”, 2018. gada 25. jūnijs.

aizskarošas izturēšanās novēršanu pieņemšana un jaunie noteikumi par personas statusu, kas palielina laulājamo minimālo vecumu līdz 18 gadiem un stiprina sieviešu autonomiju; uzsver šos sasniegumus un mudina turpināt reformas, kuru mērķis ir vēl vairāk veicināt sieviešu tiesības un līdzdalību sabiedriskajā dzīvē, jo sievietes pašlaik veido 41 % no civildienesta, tostarp ieņem vadošus diplomātiskos amatus, 20 % no Šūras locekļiem ir sievietes un pirmā arābu musulmaņu sieviete dosies kosmosā; norāda, ka, neraugoties uz progresu, joprojām pastāv problēmas, tostarp saistībā ar Likumu par personas statusu, un nevienlīdzība starp vīriešiem un sievietēm laulībā, laulības šķiršanā, bērnu aizgādībā, mantošanā un tiesībās uz īpašumu;

32. norāda, ka Saūda Arābija ir uzsākusi vairākus vērienīgus infrastruktūras projektus pirms „EXPO2030“ un FIFA Pasaules kausa izcīņas 2034. gadā; paļaujas uz Saūda Arābijas valdības spēju garantēt darba ņēmēju tiesības uz biedrošanās brīvību un uzsver, ka joprojām pastāv bažas par attieksmi pret darba ņēmējiem un viņu tiesībām, kā arī par migrantu nāves gadījumu skaitu ar darba vietu saistītos negadījumos Saūda Arābijā; atzīst Saūda Arābijas Darba reformas iniciatīvas ietvaros ieviestās reformas, vienlaikus aicinot Saūda Arābiju nodrošināt, ka tiek pilnībā īstenota 2025. gada kafala jeb šefības sponsorēšanas sistēmas atcelšana, un garantēt darba ņēmēju tiesības streikot un iesaistīties koplīguma sarunās; sagaida, ka Saūda Arābija izmantos iespēju, ko sniedz 2034. gada FIFA Pasaules kausa izcīņa, un līdz tam laikam turpinās īstenot reformas; mudina Saūda Arābiju ievērot ES pienācīgas rūpības un nolīgto uzņēmumu uzraudzības tiesību aktus, lai nodrošinātu, ka uzņēmumi sedz visas izmaksas un maksas, kas saistītas ar darba ņēmēju pieņemšanu darbā, un izveidot pasākumus nelikumīgu, ar pieņemšanu darbā saistītu maksu atlīdzināšanai darba ņēmējiem;

33. atzīst, ka ir radušās izdevības un konverģējošas intereses ES un Saūda Arābijas sadarbībai saistībā ar ES un GCC stratēģisko partnerību un Indijas-Tuvo Austrumu-Eiropas (IMEC) ekonomiskā koridora iniciatīvu, kas, paredzams, veicinās investīcijas elektroenerģijas kabeļos, zemūdens telekomunikācijās un datu kabeļos, kā arī zaļā ūdeņraža cauruļvados; novērtē tās potenciālu savienot ES, izmantojot multimodālus transporta savienojumus; pieņem zināšanai Amerikas Savienoto Valstu līdzdalību; apņēmīgi aicina novērst IMEC finansējuma trūkumu, izmantojot ES, ASV un Persijas līča valstu investīcijas, un veicināt ilgtspējīgu infrastruktūras attīstību; uzsver, ka IMEC ir stratēģiska nozīme kā reģionālās savienotības, ekonomiskās integrācijas un ģeopolitiskās sadarbības pārveides virzītājspēkam; norāda uz potenciālu paplašināt sadarbību stratēģiskās digitālās infrastruktūras jomā, tostarp attiecībā uz diversificētiem un drošiem datu maršrutiem, kas savieno Persijas līča reģionu un Eiropu ar kopīgo mērķi uzlabot Eiropas digitālo noturību, datu drošību un savienotību ar Āziju un Āfriku; atzīst Eiropas Tirdzniecības palātas Saūda Arābijas Karalistē (ECCKSA) pastāvīgos

centienus veicināt sadarbību starp Eiropas uzņēmumiem un Saūda Arābiju transporta un loģistikas infrastruktūras jomā atbilstīgi ES pienācīgas rūpības aktiem;

Cilvēktiesības

34. aicina ES un Saūda Arābiju ciešāk sadarboties cilvēktiesību jomā; atzinīgi vērtē ES un Saūda Arābijas Karalistes cilvēktiesību dialogus, kurus vadīja Saūda Arābijas Cilvēktiesību komisija un ES īpašais pārstāvis cilvēktiesību jautājumos, un ceturto cilvēktiesību dialogu, kas notika 2024. gada decembrī Rijādā; norāda, ka diskusijās tika aptverts plašs cilvēktiesību jautājumu loks, tostarp sieviešu tiesības un neaizsargātu grupu tiesības, tiesiskums, tiesības uz taisnīgu tiesu, nāvessods, vārda, pulcēšanās un biedrošanās brīvība, cilvēku tirdzniecība, ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības, kā arī ES un Saūda Arābijas Karalistes divpusējā sadarbība un darbības daudzpusējos cilvēktiesību forumos; uzsver, ka cilvēktiesību dialogi nodrošina būtisku platformu viedokļu apmaiņai starptautisko tiesību jautājumos un daudzpusējās sadarbības stiprināšanai, un uzsver, ka šim un visiem citiem ES rīkotajiem cilvēktiesību dialogiem vajadzētu būt vērstiem uz to, lai nodrošinātu konkrētu, izmērāmu un savlaicīgu progresu cilvēktiesību jomā, tostarp cilvēktiesību reformas, apturētu ļaunprātīgu politiku, nodrošinātu saukšanu pie atbildības par pārkāpumiem un atbrīvotu netaisnīgi ieslodzītas personas; aicina izveidot strukturētu ES uzraudzības mehānismu, kurā noteikti skaidri kritēriji un termiņi, tostarp pēcpasākumi, lai panāktu tālāku progresu cilvēktiesību reformu jomā; mudina ES un dalībvalstis kopā ar Saūda Arābiju noteikt ar cilvēktiesībām saistītus nosacījumu sarunās par divpusēju partnerattiecību nolīgumu un tā ratificēšanā, tostarp (bet ne tikai) Saūda Arābijas pienākumu ratificēt galvenās cilvēktiesību un darba tiesību konvencijas un atbrīvot netaisnīgi ieslodzītos;

35. atzīst Saūda Arābijas īstenotās sociālās reformas, piemēram, jauno likumu par civilajiem darījumiem, sieviešu iespēju veicināšanā panākto progresu, darbu pie krimināl kodeksa izstrādes, kafala jeb šefības sistēmas migrantu darba sistēmas uzlabošanu un jaunu darba tiesību normu īstenošanu; tomēr norāda, ka Saūda Arābijas tiesību sistēma saskaras ar problēmām nodrošinātu, ka atsevišķas tiesības netiek atzītas par krimināli sodāmām, ko rada kodificētu krimināltiesību trūkums un paļaušanās uz plaši definētu regulējumu;

36. atzīst pilsoniskās sabiedrības pieaugošo līdzdalību Saūda Arābijā ar vairāk nekā 5400 reģistrētām apvienībām un organizācijām un aicina veikt turpmākus pasākumus, lai atbalstītu un uzturētu šo pozitīvo tendenci; pauž bažas par to, ka pieaug to aktīvistu, pilsoniskās sabiedrības aktīvistu, intelektuāļu un cilvēktiesību aizstāvju apcietināšana, kuri saskaņā ar starptautiskajām cilvēktiesībām izmanto savas tiesības uz vārda brīvību gan tiešsaistē, gan bezsaistē; mudina Saūda Arābiju pārskatīt savu terorisma definīciju, lai tā atbilstu starptautiskajiem standartiem; prasa nekavējoties atbrīvot

personas, kas aizturētas par savu tiesību miermīlīgu izmantošanu, jo īpaši redzamākos aktīvistus, cilvēktiesību aizstāvjus, miermīlīgos kritiķus, akadēmiķus un garīdzniekus, un prasa atcelt ceļošanas aizliegumus atbrīvotajām personām; atgādina, ka Parlaments 2015. gada Saharova balvu piešķīra Saūda Arābijas blogerim Raifam Badāvi; mudina Saūda Arābiju paplašināt piekļuvi un ļaut apmeklēt valstu plašākam cilvēktiesību organizāciju lokam;

37. atzinīgi vērtē Saūda Arābijas cilvēktiesību stratēģiju 2034. gada FIFA Pasaules kausam; atkārtoti apstiprina ES gatavību atbalstīt Saūda Arābijā notiekošās reformas cilvēktiesību un darba tiesību, kā arī likumdošanas jomā; aicina pastiprināt sadarbību ar ANO un Starptautisko Darba organizāciju migrējošo darba ņēmēju tiesību jomā, turpinot visaptverošas un iekļaujošas darba tiesību reformas, lai tiktu ievēroti starptautiskie standarti, jo īpaši pirms „EXPO 2030” un 2034. gada Pasaules kausa izcīņas, lai nodrošinātu, ka tiek pienācīgi izmeklēti visi migrējošu darba ņēmēju nāves gadījumi neatkarīgi no domājamā cēloņa, laika un vietas un ka mirušo darba ņēmēju ģimenes saņem taisnīgu un savlaicīgu kompensāciju;

38. atkārtoti apstiprina ES apņemšanos panākt nāvessodu atcelšanu jebkādos apstākļos un atkārtoti apstiprina ES principiālo apņemšanos šajā nolūkā sadarboties ar Saūda Arābiju; pauž bažas par nāvessoda aizvien biežāku izpildīšanu Saūda Arābijā, kas 2024. gadā sasniedza līdz šim nepieredzētu apjomu — vairāk nekā 345 nāvessoda izpildes gadījumu; aicina Saūda Arābiju noteikt moratoriju nāvessoda izpildei; nosoda to, ka joprojām tiek piespriests nāvessods par nenāvējošiem nodarījumiem, jo īpaši ar narkotikām saistītiem noziegumiem, tādējādi pārkāpjot starptautiskās cilvēktiesības, kas ierobežo nāvessoda piemērošanu, attiecinot to tikai uz “vissmagākajiem noziegumiem”, un to, ka vairāk nekā puse no visiem nāvessodiem 2025. gadā ir izpildīti ārvalstniekiem, bieži vien pēc tiesas procesiem, kas neatbilst starptautiskajiem taisnīgas tiesas standartiem; aicina dekriminalizēt viendzimuma seksuālās attiecības;

39. pauž nožēlu, ka joprojām tiek turētas apcietinājumā personas, kam piespriests nāvessods par nodarījumiem, ko tās izdarījušas kā bērni, un aicina Saūda Arābijas iestādes atcelt tām piespriestos nāvessodus, lai tiktu izpildītas Saūda Arābijas saistības, kas izriet no starptautiskajām tiesībām, un tās 2020. gada Karaļa dekrēts; aicina Saūda Arābiju nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visas personas, kas apcietinātas par savu cilvēktiesību miermīlīgu īstenošanu;

40. aicina Saūda Arābiju ratificēt visas galvenās starptautiskās cilvēktiesību un darba tiesību konvencijas; mudina Saūda Arābiju nodrošināt, ka visi spēkā esošie un jaunie tiesību akti, tostarp sodu kodekss, atbilst starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem, un uzsver, cik svarīga šajā jomā ir cieša sadarbība ar ANO un neatkarīgo pilsonisko sabiedrību;

°

° °

41. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Viņa Majestātei karalim *Salman bin Abdulaziz Al Saud*, kroņprincim *Mohammad Bin Salman Al Saud*, Saūda Arābijas Karalistes valdībai un Šūrai; aicina šo rezolūciju iztulkot arābu valodā.